

PLAN FOR ET GODT PSYKOSOSIALT MILJØ

DET OVERORDNEDE KRAVET I OPPLÆRINGSLOVA § 9A-1

«Alle elever i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring»

OPPLÆRINGSLOVA § 9A-3 FØRSTE LEDD

«Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør.»

SKOLENS MÅL

- Skolens forebyggende arbeid skal forhindre at barn blir utsatt for krenkende atferd
- Skolens ansatte skal ha kompetanse for å avdekke og handle hvis elever blir utsatt for krenkende atferd
- Skolen skal ha planer og rutiner som sikrer elever og foresattes rettigheter
- Skolen skal i samarbeid med foresatte og andre involverte følge opp både den som er utsatt for krenkende atferd og den som utfører krenkende ord eller handlinger
- Skolens elever skal bli bevisst sitt ansvar for sine handlinger
- Skolen har nulltoleranse mot alle former for krenkende atferd

SKOLEN GJENNOMFØRER FORSKJELLIGE FELLESAKTIVITETER GJENNOM SKOLEÅRET SOM ET LEDD I Å STYRKE ELEVENES SKOLEMILJØ:

Fadderordning

Vinterball

Vår- og julemarked

Månedsfester

Påskefest

Juleavslutning

Mikaelifeiring

Klasseturer

Karneval

SKOLEN FORVENTER AT FORESATTE:

- Møter opp på foreldremøter, foreldresamtaler og øvrige møter.
- Involverer seg i elevens skolehverdag, skolearbeid og lekser.
- Tar kontakt med klasselærer, sosiallærer eller daglig leder dersom det er saker de ønsker å ta opp med skolen.
- Følger opp beskjeder/meldinger fra lærer/ daglig leder om ting som har skjedd på skolen.
- Støtter oppunder skolens målsetting om å skape en mobbefri og inkluderende skole.
- Deltar i et positivt holdningsskapende arbeid med barna.
- Stiller opp på sosiale aktiviteter som skolen/ foreldrekontaktene arrangerer.
- Fremmer saker og er aktive i FAU.

PROSEDYRE FOR SAKER VEDRØRENDE § 9A-3

OPPLÆRINGSLOVA § 9A-3 ANDRE LEDD

«Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn. Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åfferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.»

SITUASJON/HANDLING	ANSVAR	NÅR
1. Melding eller mistanke om brudd på § 9a-3. Rapporteres tjenestevei til daglig leder. Ved henvendelse fra foresatte eller elev skal det fattes enkeltvedtak.	Den som har mistanke/oppdager eller får melding. Daglig leder.	Samme dag. Snarest mulig.
2. Innkalling til samtale hvor man går igjennom rutiner og prosedyrer og enes om videre samarbeid. Foresatte til dem saken gjelder, evt. også elevene selv. Samtale enkeltvis med foresatte til den/de som er forulempet og den/de som forulemper. - Drøfte plan for oppfølging av saken.	Daglig leder sender snarest innkalling om møte vedrørende mottatt melding – se vedlegg 1. Daglig leder/sosiallærer	Snarest mulig.
3. Evt. anonym drøfting med PPT.	Daglig leder	Ved behov.
4. Innhentning av samtykke.	Daglig leder - vedlegg 2.	På møte med foresatte.

<p>5.Undersøkelse av episode eller gjentatte episoder. Eventuelt samtaler med andre for å belyse saken.</p> <p>Kontakte foresatte til den/de som blir forulempet og foresatte til den/de som har forulemper:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Informasjon om hendelse - Hva skjer videre 	<p>Daglig leder, sosiallærer og/eller klasselærer</p>	<p>Kort tid etter gitt samtykke.</p>
<p>Eventuelle videre reaksjoner:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eventuell dialog mellom de foresatte på deres initiativ - Eventuell politianmeldelse 	<p>Foresatte</p>	
<p>6. Enkeltvedtak fattes</p> <p>Enkeltvedtak inneholder: punkter fra samtalene, undersøkelsen, oppfølgingsplan og tiltak.</p> <p>Det skilles mellom to typer enkeltvedtak.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Enkeltvedtak i.f.t. den som er utsatt for negativ atferd. 2. Enkeltvedtak for den som har utført negativ atferd. <p>-Det fattede vedtaket sendes foresatte.</p> <p>- Enkeltvedtak kan påklages jf. fvl. §§ 28 og 29.</p>	<p>Daglig leder</p> <p>Se vedlagte maler – vedlegg 3 og 4</p>	<p>Skal foreligge innen 30 dager etter mottatt melding.</p>
<p>7. Tiltak som har til hensikt å stoppe negativ atferd overfor elev som føler ubehag.</p> <p>Tilstrekkelige tiltak defineres her som fjerning av ubehag.</p>	<p>Skole – herunder daglig leder, sosiallærer og klasselærer.</p> <p>Foresatte og eleven selv.</p>	<p>Drøftes i samtalene og blir skriftliggjort i enkeltvedtaket.</p>
<p>Informere teamet rundt elev(ene) om innholdet av tiltak (enkeltvedtaket/planen for oppfølging) så langt det er nødvendig.</p>	<p>Daglig leder/sos.lærer</p>	<p>Snarest mulig, ved behov.</p>

8. Evaluering av situasjonen: -Nåværende situasjon - Har den negative atferden opphørt? - Har tiltakene fungert? - Veien videre - Behov for nytt enkeltvedtak?	Daglig leder/ sos.lærer innkaller til evalueringsmøte.	Etter fastsatt tid i vedtaket.
Dokumentasjon - Skriftlig dokumentasjon utformes og arkiveres i elevmappe(r).	Den som har mistanke/oppdager eller får melding. Fra møter - daglig leder/sos.lærer	Fortløpende.

1. MELDING

Melding kan komme fra ulike personer / ulike instanser. Den som får kjennskap til negativ atferd har plikt til å melde fra om dette. Negativ atferd kan være krenkende ord og handlinger. Det er elevens individuelle følelse av, eller opplevelse av ubehag man plikter å undersøke.

Bestemmelsen gjelder om negativ handling utføres av medelever eller skolens personell.

Melding behøver ikke komme fra foreldre, og trenger heller ikke være skriftlig.

2. INNKALLING TIL MØTE- FORELØPIG MELDING TIL FORESATTE

Foresatte skal ha melding om at skolen har igangsatt arbeid. Denne melding er utformet som en møteinnkalling hvor man drøfter sakens karakter og informerer om skolens rutiner med tanke på oppfølging av § 9a-3.

Kontaktperson i PPT (eller elevens fagperson i PPT dersom eleven allerede er henvist) kan innkalles til dette møtet. Vedlegg 1.

Møtet skal bestå av daglig leder, klasselærerlærer (sosiallærer), foresatte og elev som opplever ubehag – eventuelt PPT. I samarbeidsmøtet skal melding gjennomgås, man skal avklare elevens situasjon og få klarlagt foresattes bekymring og opplevelse. Samtykke fra foresatte innhentes – se neste punkt. Vedlegg 2

3. INNHENTE SAMTYKKE

I forbindelse med samarbeidsmøte skal skolen v/ daglig leder innhente samtykke til å gå videre med undersøkelse, enkeltvedtak, tiltak og evaluering. Ved å samtykke gir foresatte skolen tillatelse til å gå videre med melding. Foresatte kan motsette seg videre arbeid, men da har dokumentert at foresatte ikke ønsker ytterligere tiltak.

4. ANONYM DRØFTING MED SKOLENS PP-KONTAKT

Skolen kan drøftes saken med kontaktperson i PPT – dette kan gjøres pr. telefon. Drøftingen kan skje i forhold til:

- enkeltelev
- gruppe elever
- klasse / trinn

5. UNDERSØKELSE

En undersøkelse skal være grundig slik at saken belyses så godt at man vet hva slags sak man har foran seg. En undersøkelse bør innbefatte;

- a. samtale med elev som opplever ubehag
- b. samtale med dens foresatte
- c. samtale med elev / elever som påstås å stå bak krenkende atferd
- d. samtale med dens / deres foresatte
- e. samtale med medelever (ikke ang. navngitt elev, men generelt om psykososialt miljø i gruppen / trinnet / skolen)
- f. observasjon
- g. samtale med andre nærpåsoner (eksempelvis kontaktlærere, andre lærere, ansatte i SFO etc.)

Undersøkelsen skal ende i konklusjon som danner grunnlag for enkeltvedtak, som fattes av daglig leder.

6. ENKELTVEDTAK

Opplæringslova § 9a-3 forplikter skolen v/daglig leder å fatte enkeltvedtak ut ifra hvordan melding om eksempelvis krenkende atferd. Enkeltvedtak skal innbefatte:

- a. bakgrunnsbeskrivelse (faktisk situasjon basert på undersøkelse)
- b. tiltaksbeskrivelse (hva skolen faktisk vil gjøre)
- c. omfang og organisering av tiltak
- d. ansvar (ansvar i forhold til hvem som gjør hva i forhold til faktisk situasjon)
- e. evaluering (er målene nådd ut ifra kriterier for måloppnåelse).

Enkeltvedtak skal være skriftlig og skal foreligge senest 30 dager etter at man har mottatt melding. 30 dager oppfattes som rimelig tid til å foreta nødvendige undersøkelse.

Se vedlagt mal for enkeltvedtak

- a. enkeltvedtak for elev utsatt for negativ atferd -Vedlegg 3.
- b. enkeltvedtak overfor elever som utsetter noen for negativ atferd – vedlegg 4.

Foresatte kan påklage enkeltvedtak til daglig leder og videre til Fylkesmannen. Skolens handlemåte kan også påklages dersom skolen ikke innen rimelig tid har foretatt seg noe.

Forvaltningsloven og Fylkesmannen vurderer at 30 dager er innen rimelig tid. Det vil si at foreldre kan påklage at «skolen ikke har gjort noe» innen rimelig tid.

7. TILTAK

I samråd med klasselærer, foresatte og eventuelt PPT, har skolen ansvar for å igangsette nødvendige tiltak. Se enkeltvedtak. Tiltak kan settes inn på individnivå og systemnivå, og dermed omfatte enkeltelever og grupper / klasser.

8. EVALUERING

I enkeltvedtak fastsettes tid for evaluering. Evaluering knytter seg til om igangsatte tiltak har ønsket effekt. Forut for evalueringsmøte bør skole og foresatte ha utarbeidet kriterier med tanke på måloppnåelse. Dette kan være;

- a. elev sier hjemme at han har det bedre på skolen
- b. elev sier i elevsamtale at han har det bedre på skolen
- c. skolen / kontaktlærer observerer at elev uttrykker trivsel
- d. eventuelt fravær har avtatt
- e. skolen observerer at eleven har noen å være sammen med i friminuttene
- f. ingen lærere eller andre nærpåsoner har rapportert om negative hendelser overfor eleven
- g. medelever forteller i elevsamtaler at alle har det bra i gruppen / klassen

VEDLEGG 1

Konfidensielt
U.off – offl. §13, jf. fvl. §13

Foresatte til

Gjøvik

INNKALLING TIL SAMTALE VEDRØRENDE SKOLESITUASJON – FORELØPIG MELDING

Elev: født:

Vi viser til telefonsamtale om sin skolesituasjon. Som tidligere nevnt har vi mottatt melding om at han / hun kan være utsatt for/ha utsatt andre for krenkende ord og handlinger / krenkende atferd / negativ atferd i form av fra/til medelever/personell.

Steinerskolen Gjøvik-Toten har som utgangspunkt at alle elever skal ha et godt psykososialt skolemiljø og ønsker å gripe fatt i saken så raskt som mulig. Vi ønsker å drøfte meldingen med dere. Vi vil også gjennomgå skolens rutiner med tanke på opplæringslova § 9a-3.

Vi har satt av tid til samtaledag 20.... kl.

Vennligst gi beskjed dersom tiden ikke passer.

.....
Daglig leder

Kopi til PPT dersom elev er henvist

VEDLEGG 2

Konfidensielt
U.off – offl. §13, jf. fvl. §13

Foresatte til

SAMTYKKE TIL Å IGANGSETTE TILTAK KNYTTET TIL OPPLÆRINGSLOVA § 9A-3

Vi viser til samarbeidsmøte i dag og samtykker i at skolen kan iverksette følgende tiltak;

- igangsetting av undersøkelse knyttet til
.....
- fatte enkeltvedtak knyttet til opplæringslova § 9a-3
- igangsette tiltak (i samråd med elev og foresatte)
- innkalling til evalueringsmøte
- vi ønsker ikke at det settes i verk tiltak knyttet til
melding

Gjøvik.

Foresatt 1: Foresatt 2:

.....
signatur

.....
signatur

Samtykket kan når som helst trekkes tilbake.
Kopi til PPT dersom elev er henvist.

VEDLEGG 3 – MAL FOR ENKELTVEDTAK

Konfidensielt
U.off – offl. §13, jf. fvl. §13

Navn / adresse foresatte

Adresse:

ENKELTVEDTAK I HENHOLD TIL OPPLÆRINGSLOVA § 9A-1 OG 9A-2 ELLER 9A-3

Opplæringslova § 9a-1 regulerer elevenes rett til et godt skolemiljø:

Alle elever i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.

Innholdet i § 9a-1 er konkretisert nærmere i følgende paragraf:

§ 9a-2

Skolane skal planleggjast, byggjast, tilretteleggjast og drivast slik at det blir teke omsyn til tryggleiken, helse, trivselen og læringa til elevane.

Det fysiske miljøet i skolen skal vere i samsvar med dei faglege normene som fagmyndigheitene til kvar tid anbefaler. Dersom enkelte miljøtilhøve avvik frå desse normene, må skolen kunne dokumentere at miljøet likevel har tilfredstillande verknad for helse, trivselen og læringa til elevane.

Alle elvar har rett til ein arbeidsplass som er tilpassa behova deira. Skolen skal innreiast slik at det blir teke omsyn til dei elevane ved skolen som har funksjonshemmingar.

Dersom ein elev eller forelder, eller eit av råda eller utvala ved skolen der desse er representerte, ber om tiltak for å rette på fysiske miljøtilhøve, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimelig tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.

eller

§9a-3

Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør.

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling

til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.

Vi viser til deres melding vedrørende....s (navn) fysiske/psykososiale skolemiljø. I henstillingen, datert, skriver/sier dere blant annet at:

- ...
- ...

Skolens vurdering og begrunnelse

Som ledd i vår vurdering av henstillingen, har skolen gjort følgende undersøkelser:

- ...
- ...

Skolen har/har ikke konstatert at det er grunnlag for å hevde at, Med bakgrunn i overstående har skolen vurdert at det er/ikke er grunnlag for å iverksette tiltak etter opplæringslovens § 9a-1 og § 9a-2 eller § 9a-3.

Vedtak

Ut fra ovenstående har rektor fattet følgende vedtak:

1. Elevens rett til et godt fysisk/psykososialt skolemiljø etter opplæringslovens § 9a-2/§ 9a-3, jfr. §9a-1, er/er ikke brutt.
2. Det iverksettes følgende tiltak/ingen tiltak i saken
 - a. ...
 - b. ...
 - c. ...
3. Tiltakene evalueres

Klageadgang

Vedtaket er et enkeltvedtak, jf. forvaltningslovens (fvl.) § 2. Vedtaket kan påklages, med en klagefrist på tre uker regnet fra det tidspunkt foresatte har mottatt brevet, jf. fvl. §§ 28 og 29. En eventuell klage må være skriftlig og begrunnet, og den sendes til skolen, jf. fvl. § 32. Klagen vil bli oversendt Fylkesmannen dersom daglig leder ikke finner å ta klagen til følge. Fylkesmannens avgjørelse er endelig og kan ikke påklages. Foreldrene har, med visse unntak, anledning til å se sakens dokumenter, jf. fvl. §§ 18 og 19. Partene har som hovedregel rett til innsyn i sakens dokumenter, jfr. forvaltningsloven §§ 18- 18d, jf. § 19.

.....
Daglig leder

VEDLEGG 4 – EKSEMPEL PÅ ENKELTVEDTAK

Konfidensielt
U.off – offl. §13, jf. fvl. §13

ENKELTVEDTAK I HENHOLD TIL OPPLÆRINGSLOVAS 9A-3

Navn / adresse foresatte

Adresse:

Opplæringslova § 9a-1 regulerer elevenes rett til et godt skolemiljø:

Alle elever i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.

I opplæringslovas § 9a-3 er skolen gitt et særlig ansvar for å fremme det psykososiale miljøet, der alle elever skal oppleve trygghet og sosial tilhørighet. Dette er også nedfelt i skolens ordensregler. Skolen ser meget alvorlig på evt. brudd på denne ordensregelen og har foretatt grundige undersøkelser for best mulig å kunne avdekke de faktiske forholdene i saken.

Skolens vurdering og begrunnelse

Som ledd i vår vurdering av henstillingen, har skolen gjort følgende undersøkelser:

Skolen har nå avsluttet sine undersøkelser og påvist at

I den siste tiden har medelev(er) utviklet f. eks. sosial mistriivsel og tendenser til skolevegring.

I samtale med og foresatte kom det frem

Vedtak

Da våre undersøkelser har påvist krenkende adferd over tid, og med hjemmel i opplæringslovas § 9a-3, fatter daglig leder følgende vedtak om tiltak for å få brakt nåværende svært uheldige situasjon til opphør:

-
-

Tiltakene evalueres

Klageadgang

Vedtaket er et enkeltvedtak, jf. forvaltningslovens (fvl.) § 2. Vedtaket kan påklages, med en klagefrist på tre uker regnet fra det tidspunkt foresatte har mottatt brevet, jf. fvl. §§ 28 og 29. En eventuell klage må være skriftlig og begrunnet, og den sendes til skolen, jf. fvl. § 32. Klagen vil bli oversendt Fylkesmannen dersom daglig leder ikke finner å ta klagen til følge. Fylkesmannens avgjørelse er endelig og kan ikke påklages. Foreldrene har, med visse unntak, anledning til å se sakens dokumenter, jf. fvl. §§ 18 og 19.

.....

Daglig leder

Kopí: (PPT dersom eleven er henvist)